

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrația tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancaute se refuză. — Articiul nepublicat nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Revista politică.

Sibiin, în 19 Maiu.

În casa deputaților din Budapesta s'a adus proiectul pentru împunernicirea de a se începe lucrările la cladirile obiectelor mai mari pe linia Budapesta-Semlin. În legătură cu aceasta, biroul de corespondență ne spune, că comisiunea esmisă de scupstina sârbească și însărcinată cu pregătirea unui proiect de jonctiune cu Austro-Ungaria și-a terminat lucrările. Măne se va ține ședința plenară în privința aceasta.

Prin putenie imperială sînt convocate pe 8 Iunie dietele provinciale din Boemia, Dalmația, Galiția și Lodomeria cu Cracovia, Austria inferioară și superioară, Salzburg, Stiria, Carintia, Carniola, Bucovina, Moravia, Silesia, Tirol, Voralberg, Istria, Goriția și Gradisca și cea din Triest.

Conferența puterilor pentru regularizarea ulterioară a cestiunii orientale este acceptată de toate puterile. După „Journal de Petersburg“ conferența se va intruni în 15 Iunie n.

Am mai dis-o odată și avem cuvânt a o mai repeta, că în Viena cercurile respective nu sînt încăntate nici de lucrările, nici de tăcerea diplomației engleze în ceea ce privește Orientul. Mai mult. Neîncrederea creșce în Viena față cu politica orientală din London. În privința aceasta se scrie dela Viena diariului din Berlin „National Zeitung“. „Este timpul să ajuțăm odată la linisca ca să ne putem ocupa cu afacerile orientale pentru că ar fi dis prea mult, când am susține, că aceste au luat o direcțiune plăcută pentru Austria. Dela venirea lui Gladstone la putere situațiunea are ceva incert, neplăcut, acțiunea politică și diplomatică pare că are să plesneasă, căci ceea ce este foarte semnificativ, în Constantinopole, astăzi funcționează în cea mai mare parte ambasadori provisorii. Dubsky, Gochen, Tissot sînt în misiune extraordinară și cel puțin în privința misiunii reprezentantului englez nici prezența lui aici n'a făcut lumină nici n'a sters îndoiele, cari planează asupra clarului obscur, asupra întinelor mai departe. Dacă împărtășiri oficioase au constat în urma conversațiunii lui Gochen cu Haymerle o deosebire între: cum cuprind Englezii și cum Austriacii, cestiunea orientală, adecă, că cel din urmă este mai conservativ, pe când cel dintâiu nu pune nici un preț pe susținerea Turciei, lumea a scuit-o a ceea de mult. Faptă este, că de când a fost Gochen aici, în Viena nu se poate ascunde nelinisca cea mare față cu cea mai de aproape dezvoltare a lucrurilor în peninsula balcanică și, lucru ciudat, aceiași nelinisca s'a simțit pe dată și în Paris, unde neîncrederea în politica engleză este și mai mare. Pe lângă aceste se simte foarte neplăcut, că Gladstone se poate mândri în faptă cu succesul de a fi legat politica austriacă, ceea ce reduce esențial efectul complimentelor sale. Dela început se simțea, că contele Károlyi a angajat mai mult decăt persoana sa. Aceasta

a constat-o și jumătatea de dementi, care i s'a dat. Simțemntul acesta însă devine și mai neplăcut, cu cât cugetă cineva mai mult că gâcesce planurile departe bătătoare ale inspiratorului „centurilor Nineteenth“ și vine la ideea, că el a vrut să delature cu epistola sa către ambasador o pedecă ce se punea în calea acelor planuri.“

Pe lângă aceste descoperiri mai vine altă scire despre unele conferențe prealabile între ambasadorul italian Menabrea și lordul Granville. Resultatul acestor conferențe se dăce că este înțelegere completă între Englitera și Italia în toate punctele ce privesc cestiunea albanesă și cestiunea grecească.

După „Havas“ conducătorii ligei albanese au hotărît încă la 26 Maiu n. a face cele de lipsă pentru a ataca pe Muntenegreni. Reprezentanții ligei au îndreptat o telegramă de felicitare către Gladstone și chiamă într'ajutoriu scutul englez.

Bulgarii voiau să voteze o lege în urma cărei cetățenilor români și serbi de naționalitate bulgară să li se confere indigenat bulgar nemijlocit, fără de a trece prin formalitățile ce cere legea de indigenat dela alți străini. România și Serbia au reclamat în contra aducerii unei atare legi și Austro-Ungaria, Englitera și Franca au spgrinit reclamațiunile lor. Ministrul bulgar Zankoff a declarat, că retrage proiectul de pricină pe lângă unele rezerve.

România mai are cu Bulgaria cea nouă și alte neplăceri, dintre cari una este cestiunea cea atât de trăgănată a Arab-Tabiei. Se dăce că România a întrevint la puterile europene pentru rezolvarea acestei cestiuni în conferența, care se va ține în cîrînd la Berlin.

La Paris a dat juneia română de acolo Sâmbătă în 10 Maiu un banchet de peste o sută de culverte. La banchet au luat parte între alții deputații franceși: Legend Taillandier; Picot și reprezentanți numeroși de ai presei franceze. La alt loc dăm un scurt resumat din unele discursuri ce s'au rostii cu acea ocașiune.

Sinodul archidiecean.

Sibiin 12. Maiu.

Ședința XV (8/20 Maiu).

Ședința se deschide la 9 1/2 oare înainte de amiază. Se cetește protocolul ședinței premergătoare și se autentice.

Presidiul face cunoscut, că a dat concediu pre 3 zile deputaților sinodali Rubin Patița și Servian P. Barcian la cererea lor motivată. — Spre sciință.

Presidiul presentă rugarea clericilor absoluți de gimnasia din anul I și II pentru ca să fie eliberați de taca de 62 fl. a internatului prescriș în regulamentul seminarial. — Se transpune comisiunii petiționare.

La ordinea zilei continuarea referadei comisiunii scolare asupra raportului anual a consistoriului archidiecean ca senat scolaristic.

Raportorul D. Comșa cetind partea generală a referadei înșiră mai ântăiu scăderile nu tgmai puțin de cari pătămese raportul senatului scolaristic:

Senatul scolaristic, constată referentul, se pare a fi mărginit activitatea sa mai numai la afacerile curente, lăsând neresolvate mai multe probleme și dispoziții sinodale, de o însemnătate cu totul deosebită.

Sinoadele precedente au fost demandat cu întepre și de repețe ori, vizitarea școlilor, preliminarîd sume relativ considerabile pentru eventuali comisari drept sece de călătorie. În fața acestor demandări categorice nu rămâne decăt să regrette sinodul învechita datină, după care tgmai trebuința cea mai adănc simțită, vizitarea școlilor, rămâne o simplă dorință nerealizabilă.

În treacăt fie dis, că în anul trecut nu s'au întreprins de nou pașii necesari pentru esoperarea dela guvern a unui ajutor bănesc pre seama școlilor noastre, conform decizului sinodal din anul trecut (Nr. 83 prot.)

În contra repețelor însărcinări sinodale (Nr. 112, 1876; 152/1877; 83/1879) nu s'a dispus edarea unui manual de catechisație și a unei instrucțiuni. În raport, senatul scolar nu face măcar amintire despre ce a întreprins mai în urmă în cestiunea atât de importantă a fondului de pensii pentru învățatori (Nr. 117/1878) nu s'au înaintat cospetele pretinse cuprîndînd numele cârșilor didactice aprobate și introduse în școlile profesionale. Nu s'a împărțit când și cui s'a distribuit suma votată pre seama învățătorilor și școlilor sârce, nu s'a dispus tipărirea blanchetelor scolare atât de neaprate (Nr. 154, 1877).

Nu s'a procedat cu stăruință pentru procurarea de date statistice cât mai esacte și complete, reprezentînd un tablou, în care să se oglindeze starea reală a școlilor și instrucției profesionale.

De altcum raportorul constataază, că raportul consistoriului, ca senat scolaristic, întrunesc condiții relativ mai favorabile ca în anul trecut, observînd între altele, că s'au adunat cu diligență și s'au compus numeroase date comparative în privința școlilor și învățătorilor și s'a rezolvit mai toate pielele incurse.

Precis și lămurita espunere a raportului este de natură a înelși înțelegerea statistice scolare atât de pretioasă. Vrednice de însemnat sînt dispozițiile cuprinse în circularul dto 29 Noemvre anul trecut Nr. 3344.

Deput. St. Popescu în ceea ce privește edarea manualelor catechetice observă, că sinodul a trecut preste marginile competenței sale când a însărcinat consistoriul cu edarea acelor manuale. Edarea manualelor catechetice cade în competența sinodului archiereș, prin urmare pe nedrept se face imputare consistoriului.

Presidiul observă, că sinodul avea numai să urgeze atacerea la locurile competente.

Procedînd la desbaterea specială a raportului consistorial ca senat scolaristic

Raportorul cetește partea I, ce cuprînde o scurtă espunere a numărului ședințelor și pieselor, apoi aducerea în deplinere a însărcinărilor sinodale, respective despre asterearea regulamentelor scolare și propune a se lua spre plăcută sciință cu acea observare, ca consistoriul să comunice sinodului venitoriu: câte acte s'au rezolvit în ședințele senatului, câte afară de ședință pre cale presidială și carăși când s'au țint ședințele.

Mai încolo se însărcinează consistoriul a satisface fără întârziere repețele și întepitoriei demandări: a visita școlile noastre și a pune în aplicare cât mai grabnică toate dispozițiunile sinodale în întreg cuprinsul lor (Nr. 114, 1876; 140, 147, 149, 152, 154 din 1877; 117 ex 1878; 83 ex 1879).

Deput. Dr. St. Păcurariu observă, că numai în unele privințe ar fi contra propunerii comisiunii cu privire la numeri concluser, căror nu le-ar fi satisfăcut consist, deci propune ca pe venitor să se însărcineze consistoriul să spună pentru ce nu s'au putut realiza conclusele sinodale, ear la casuri, când nu s'au putut ține ședințe să se justifice avînd consistoriul a se conforma regulamentului în privința ședințelor.

Presidiul observă: dacă sinodul potetesc și pretinde a se spune, cari concluse

nu s'au realizat și cauzele pentru cari nu s'au realizat este o pretensiune dreaptă, deci recomandă propunerea comisiunii cu aditamentul deput. Dr. Păcurariu.

Astfel sinodul ia următorul conclus:

Partea din raportul consist. despre finerea ședințelor și revolvirea pieselor, intrate se ia spre sciință, îndrumîndu-se consistoriul în privința ședințelor a se conforma regulamentului, ear în casuri, unde nu se pot ține ședințe să se justifice. Incăt pentru actele rezolvite are consistoriul a comunica sinodului în venitoriu câte acte s'au rezolvit în ședințe și câte afară de ședințe pre cale presidială.

La partea a II a raportului consist. ca senat scolar, ce privește statistica școlară și mai ales data statistice asupra cercetării și numărului școlilor, clădirilor scolare, asupra catechisațiunii în diversele școlae sătesci, gimnasii și alte institute străine asupra seminarului „Andreian“ și stipendiilor, apoi date asupra gimnasior și școlilor normale etc. comisiunea propune: a seastă parte se ia spre sciință cu aceea: că datele statistice asternute sînt departe a presenta starea acelor școlae, de o parte fiindcă unele date se disting prin o esagerare, de altă parte fiind datele din pbsbiteratul Leighului și din pbsbit. I a Sibiului lipsesc cu desvîrgire.

Pentru a întimpina aceste și alte scăderi, consistoriul este însărcinat a trage la respundere și eventual a pedecă și asprimo pre cei, cari nu comunică date de loc, sau le comunică cu totul neesact.

În privința vizitărei, consistoriul se arete în raportul viitor în special căte școlae s'au vizitat și câte nu s'au vizitat din partea diferiților inspectori tractuali, și încăt nevizitarea este motivată; ce măsuri s'au luat pentru a spori numărul școlilor și lefile învățătorilor. De asemenea să se astearnă un cospet general, cuprîndînd în resumat statistica școlară a întregii archidiecee. Cospetului despre stipendiști să se alătore o rubrică despre condita și sporiul în studiile de preste an.

Asupra gimnasior și școlilor normale și capitale să se înainteze un cospet deosebit cuprîndînd datele statistice necesare.

Deput. Dr. St. Păcurariu propune ca la vizitarea școlilor inspectoriu districtuali să poarte și un protocol, arătîndu-se modul cum s'a făcut vizitarea.

Deput. E. Măcelariu, în ce privește datele statistice e de acord cu propunerea comisiunii cu o singură abateri în ceea ce privește lista stipendiștilor, carea nu află de lipsă a se introduce în cospet. În ce privește vizitarea, pătinesco propunerea deputatului Dr. Păcurariu ca să se astearnă și protocolul luat la vizitare.

Deput. P. Cosma observă, că este o pretensiune dreaptă ca să se adăugă la lista stipendiștilor și documentele despre sporiul făcut.

Deput. Bran de Lemeni în privința datelor statistice e de părere să se introducă în raportul consistoriului: câte comune bisericosești sînt, cari au și câte nu au școli: în privința lefelor învățătoresci să arete consistoriul, că ce progres s'a făcut cu ameliorarea lor.

Presidiul observă: Este adovărat că o atare statistică nu ar fi generală, dacă nu ar corespunde tuturor acestor cerințe.

Deput. Dr. St. Păcurariu susține, că datele statistice ca să fie esacte recer și regularizarea matriculelor.

Presidiul crede, că regularizarea matriculelor ar fi la locul ei și asigură, că consistoriul va îngriji ca toate să fie în rënd.

Deput. A. Trombițaș accentuează, că dacă nu se vor face vizițiuni, școlae nu vom avî. Deci propune că acelor inspectori tractuali, cari nu și fac datorința cu vizitarea școlilor să li se detragă ajutorul de stat. Aceasta o face ca aditament la propunerea comisiunii.

În urma acestora cu privire la partea II a raportului consistorial sinodul ia următorul conclus:

Datele statistice se iau spre știință cu îndrumarea, ca pe viitor să se arete; ce măsuri s'au luat pentru sporirea școlilor și a salarilor învățătoresci și cu ce rezultat. Mai departe se va aștearnă un raport cuprinzând în resumat statistica școlară a întregii arhidieceze atât în sumă generală, cât și în procente.

În conspectul despre stipendiști să se pună o rubrică despre conduita și sporiul făcut în fie care an. Despre gimnaziile și școlile reale se aștearnă un conspect separat, cuprinzând datele statistice necesare; iar în privința vizitării școlilor fiind așternut un proiect de regulament separat se vor lua dispozițiile necesare la locul său.

Partea II a raportului consistorial ce privește esamenle de calificare a trei profesori gimnaziali dela gimnaziul din Brașov, esamenle de calificare cu învățătorii populari se iau spre știință îndrumându-se consistoriul a aterne o listă separată despre toți învățătorii căți au depus esamenle de calificare în decursul anului.

În privința împărțirii ajutorului la școlile și învățătorii, consistoriul se încercinează a aterne o listă despre școlile și învățătorii împărțirii din acest ajutor.

În necs cu aceste la propunerea presiului se exprimă recunoștința protocolar deputatului Dr. St. Păcurariu și Dr. Avram Tincu, cari ca deputați la universitatea fostului fund regesc au esperat dela aceasta pentru școlile noastre din Sebeș și Oraștie ajutor de câte 1000 fl. pe fiecare an.

Deputatul Dr. St. Păcurariu observă, că la esperarea aceluși ajutor n'au făcut alta decât că și-au împlinit o datorie ca reprezentanți ai acelora, cari i-au ales.

Adaugo mai departe că ministrul a atras atențiunea comitetului ca să fie cu luare aminte la împărțire față cu toate confesiunile.

Totodată la propunerea deput. P. Cosma consistoriul este însărcinat a face pașii necesari ca în înțelesul legii să se ia considerare dreaptă la toate școlile noastre de pre teritoriul fostului fund regesc.

În ce privește conferențele și respective reuniunile învățătoresci se primesc propunerea comisiunei ca consistoriul să comunice sinodului căți învățătorii din diversele protopresbiterate au participat și căți nu, cari obiecte s'au pertractat; dacă și încât inspectorii tractați și-au împlinit datorițele, ce au față cu aceste conferențe respective reunirii învățătoresci.

Raportul consistoriului despre măsurile luate pentru înființarea de școlae noue, se ia spre știință.

Asemenea se ia spre știință partea din raport, ce tractează despre susținerea de școlae populare împreună cu alte confesiuni în comunele lipsite de mijloace.

În fine disolverea comitetului parochial din Oraștie se ia spre știință.

Președintele dând deslușiri în cea ce privește disolverea acestui comitet împărțese, că în comitetul nou ales sânt membrii tot cei de mai înainte cu puține excepțiuni și că i'a sosit dela ministeriu un act în care se dovedește nouă renitență. — Se ia spre știință.

Se referență mai departe asupra rugărei unor poporini din Daneș protopresb. Sighisorei, cuprinzând mai multe învinuiri, că învățătorul de acolo I. Bendorcean nu are corespunde chemării sale, consistoriul, pe baza testimoniuului de calificare l'ar fi întărit definitiv pre nedrept, că oficiul protopresb. al Sighisorei s'ar fi purtat incorect și ar părții o cauză nedreaptă, că consistoriul trăgănează aducerea unei sentențe în cauza disciplinară a demisionatului învățătorului de mai înainte N. Viscrean. Ne fiind sinodul for de apelare, rugarea se referență petențiilor cu îndrumarea, a o adresa forului competent.

Se raportează asupra hârtiei presiului consist. din 30 Aprilie a. c. Nr. 1611 prin care se comunică propunerea comisiunei consistoriale emise pentru revederea cârților didactice din studiul religiunii în școlile populare.

Propunerea aceasta se transpune consistoriului spre ulterioara afacere.

Urmează la ordinea zilei tot raportul comisiunei școlare asupra proiectului de regulament pentru școlile populare confesionale gr. or. din arhidieceza Transilvaniei.

Raportul, deputatul Dr. D. P. Barcianu dând citire raportului comisiunei școlare, propune ca proiectul să se primească de basă la dezbateră specială.

La dezbateră generală deput. Bran de Lemeni din considerațiuni cătră scurtimea timpului și din motivul, că congresul a elaborat un regulament, despre carele s'a și luat conclud să se pună în lucrare și cum să se promulgeze, de altă parte având în vedere volumul regulamentului din chestiune face următorul proiect de conclud:

„Fiindcă pentru organizarea și regularea învățământului în întreaga noastră provincă metropolitană există deja regulamentul votat de congresul nostru național bisericesc în ședința din 23 Octomvre 1878 Nr. 293 prezentat acestui sinod arhidiecean în sesiunea prezentă proiectul consist. archid. tot în această materie se ia dela ordinea zilei și se însărcinează consistoriul arhidiecean ca în propria sa sferă de activitate să ia măsurile necesare pentru executarea regulamentului congresual din anul 1878 Nr. 293 pentru organizarea provisorie a învățământului în întreaga provincă metropolitană, având în special consist. archid. a da organelor subalterne instrucțiuni detaiate pentru agendele lor școlarești pro baza aceluiași regulament și a statui planul de învățământ pentru școlile noastre populare cu privire și la art. de lege XVIII ex 1879 care la timpul său a face raport în sinodul arhidiecean despre aplicabilitatea menționatului regulament, precum și eventualele propuneri de motive sau completarea aceluiași.”

Preșidiul află părerea deput. Bran de Lemeni mai corespunzătoare, de oarece în regulamentul din chestiune ar fi pe de o parte cuprins lucruri contrare legilor statului, iar pe de alta chestiunea școlilor ar fi regulată prin regulamentul votat de congresul anul 1878.

Deput. Dr. St. Păcurariu nu din motive faptice ci mai mult din motive tehnice nu e pentru compunerea proiectului de regulament. Încât privește motivele faptice și pentru partea primă a proiectului de conclud a deputatului Bran de Lemeni. Încât privește partea tehnică observează, că partea juridică și de amestecată cu cea administrativă și instructivă. Ar dori ca fiecare din aceste părți să fie de sine stătătoare, deci este pentru partea a doua a proiectului de conclud, să se amâne pre altă sesiune. Afară de aceea este de părere, ca acest proiect de regulament să se dea directorilor de școlae, să și dea și ei opiniunea, ca unii, asupra cărora se va aplica. Primindu se proiectul de conclud dezbateră specială să se ia dela ordinea zilei.

Raportul Dr. D. Barcian ar fi dorit, ca să se spună un singur cas special, din care să se vadă, că regulamentul cuprinde lucruri contrare legilor statului; căci astfel ar înceta ori ce discuțiuni asupra acestui punct. Se pare însă că, nu aceasta ar fi motivul pentru propunerea de respingere, ci mai mult temerea, că sinodul prin facerea unui astfel de regulament ar tăia în competența congresului. Temerea aceasta însă nu este de loc întemeiată, căci sinodul nici în trecut nici pe viitor, nu a făcut și nu va face lucruri, cari să treacă peste marginile competenței sale. Congresul a votat un regulament general pentru școlile școlare, regulamentul prezentat sinodului ar avea numai de scop a arăta cum dispozițiile generale ale aceluși regulament să se pună în practică, considerând împregiurările particulare ale arhidiecesei. Prin aceasta nu se vatmă de loc competența congresului.

De asemenea n'ar fi întemeiată nici obiecțiunea, că ar fi trebuit să se tracteze în regulamente speciale partea judiciară, cea administrativă și cea ce privește instrucțiunea. Sinodul dela anul 1870 înceace în fie care an a cerut dela consistoriu prezentarea unui regulament școlar; înainte cu vr'o 4 ani s'a prezentat un proiect prelucrat de corpul învățătoresc și profesoral din Brașov, proiect, care în general e compus cam ca și cel de față. Dacă sinodul a avut de a face obiecțiuni, în vre-o privință sau alta, adecă în privința formală sau în privința competenței, trebuia să o facă atunci, când consistoriul scia de ce se să făc, iar nu acum când toată lucrarea este gata. E sa mai da regulamentul de sub dezbateră, directorilor și învățătorilor dela școlile noastre mai de frunte spre dare de părere, nu ar fi de lipsă, de oarece aceasta s'a făcut cu proiectul brașovean fără ca procedura urmată să fie avut vr'un rezultat deosebit pentru compunerea unui astfel de regulament. Unele părți ale propunerii deput. Bran de Lemeni ar pără acceptabile, propunerea întreagă însă din cauza motivării nu o poate primi.

De altcum nu ca raportul al comisiunei ci ca deputat își exprimă părerea sa individuală, că timpul îi pare a fi prea înaintat, pentru a dezbateră regulamentului școlar în toate amănuntele sale cu seriozitatea și aprofundimea ce ar recere un obiect atât de momentuos.

Punându-se propunerile la vot sinodul primește propunerea comisiunei, de a primi proiectul de cetit, și al lua în general de basă la dezbateră specială.

Înainte de a se intra în dezbateră specială deput. D. Comșa propune ca, din motivul timpului înaintat și a momentuosității și voluminosității proiectului de regulament pentru școlile populare, dezbateră lui specială să se iee dela ordinea zilei, pentru sesiunea prezentă.

Ședința proximą se anunță pe ași la 6 oare după amăzi. La ordinea zilei con-

tinuarea raportului comisiunei școlare și a celorlalte comisiuni.

Ședința se încheie la 1¹/₂ oare după am.

Banchetul junimei române în Paris.

Într-o corespondență din Paris la „Binele public“ cetim cum s'a servat acolo aniversarea independenței României. Ne permițându-ne spațiul a reproducere toată corespondența ne mărginim la următoarele excerpte din discursurile unor bărbați de ai Franței, cari au luat parte la banchet.

D. Legrand „... v'eu am înainte, domnilor, și înainte de frățescul vostru banchet, mi se spuse, că nu s'unteți decât o mică parte din curagioasa junime, ce România trimite în Franția în fie-care an. Credeți d-voastră, că Franția nu se simte mișcată de această nobilă încredere, de această onoare a soarei sale? O! nu, domnilor, rețințițele, tergiversările, interdicțiile fostului guvern francez, cari au intrat în România atât de mult n'au provenit decât din reaua înțelegere a chestiunii de cătră dl „Waddington. Franția va fi totdeauna ceea ce a fost și ceea ce este pentru România, pentru că noi, poporul francez, avem credință în națiunea română, credem în admirabilele sortiri ale solului său, credem în viitorul ei și în rolul ce o chemată a juca în Orientul european... Beau, domnilor, în onoarea independenței române!”

D. Taillandier: „Scumpii mei amici, s'unteți junime ce România trimite a se lumina în Franția. Nu ne imitați în toate...“ Fiți Români, fiți voi înșiv. Am creșut în România și am considerat-o totdeauna ca factorul cel mai important al ecuațiunii orientale. Țara latină dela Dunăre a dat în această privință probe incontestabile. Am săltat de o reuțăcioasă plăcere când ministerul Waddington a fost dat în cap (quand on a roulé M. Waddington, testual). Sânt pentru libertatea absolută și nemărginită, dar sânt cu România în contra Bancroaței, în contra Ovreimei, în contra Rotschildilor, cari învâtesc pe degete ministerele multor state, sânt pentru libertate, da, domnilor, dar am aplaudat nobila și eroica rezistență a României. Români, cu toate strigătele și încruntările Europei, au voit să remănă Români. Onoare lor! În fruntea Sârbilor, Bulgarilor, Grecilor, cari toți se mișcă și cer lumină, merg Români neobosiți în curagiu. Ca și în Franția, ca și pretutindeni, fructele revoluțiunii vor fi pe deplin coapte când... — permițeti mi o comparațiune făcută în modul filosofilor de peste Rin...“

„... Câteva sprincene s'embină; oratorul surde; sprincenele se destind)... când, țic, eliberatiunea subiectivă va face egalitate obiectivă. Până atunci se nuncim toți, Români, Francesi, popoare luminate, în mijlocul cărora România ocupă, de așa de puțin timp, un loc atât de frumos. Beau în onoarea muncii și prosperității române!”

D. Camille Farcy îi mulțămesc în numele presei franceze: vorbesce de călătoria făcută în România în acele timpuri de glorioasă aducere a mințe, când tunul bubuia la hotare. Iubirea ce am simțit, când am asistat la proclamarea independenței, când din mijlocul trăsurilor și poporului se bătrân, d-nul Rosetti — în lacrimi, s'a aruncat plin de fericire în brațele mele spundându-mi „s'a isprăvit, ecistăm!“, nu se va șterge nici odată din inimă mi. Am servit România, domnilor, și o voi servi-o totdeauna; cauza ei e cauza Franței în Orient; cât voi fi în condeul în mână voi lumina opiniunea publică asupra acestei țeri cu

instituțiuni atât de liberale, care produc pe fie-care și cu îmbeșugare roadele ce acceptați și acceptăm. În sănătatea României și a d-lui Rosetti președintele camerei deputaților.”

D. Em. Picot, pe românesc, cu un accent cam transilvan, de altmintrelea minunat pentru un Francez pronunță cam următoarele cuvinte: „permițeti mi, dlor, a esprima și eu câteva cuvinte; s'unteți demni descendenți ai generațiunii care se duce. În mijlocul diferitelor naționalități ce v'eu încungură ați păstrat și veți păstra o purtare minunată; de când n'am fost prin țara românească ați făcut progrese pe toate căile. V'eu rezuș în toate. În sănătatea junimei române!”

Cerectări critice.

(La responsul preotului Mihai Sturza din Nri 147—152 ai „Telegrafului Român“ an. tr.)

(A Urmare).

II.

Doctrină și canoane.

Mai este încă o împregiurare, care o aduce părintele Sturza în favoarea opiniunii sale de a abtrage canoanele privitoare la căsătoria preoților, înființarea patriarhiei din Ternova în regatul romano-bulgar, carea, după D-sa, s'a făcut în contra canoanelor. Deși între obiectul acesta și căsătoria preoților nu este nici o legătură de idei, totuși voinde să scap pe D. S. de prejudețul în care căduse, i-am arătat, că patriarhia din Ternova nu se făcuse în contra canoanelor, ci chiar după canoane, cu intervenirea regilor Asani, în sinod local și cu consensul patriarhilor răsăritului, fiind-că sinoade ecumenice nu se mai ținură dela secol VIII. Astfel împregiurarea aceasta nu o poate aduce, și nici se poate privi, ca abateră dela canoane. Arangiamentul administrațiunii bisericesci, de când creștinismul se ridicase la religiune dominantă în stat, s'a conformat totdeauna cu împărțirea și organizațiunea politică a imperiului român, carea servia ca normă pentru administrațiunea bisericească. În adăvăr, canoanele nu opresc nicăiri înființarea de noue patriarhii, precum opresc d. e. a doua căsătorie a preoților. Și așa dacă se face ceva, ce legea nu opresce, cu destulă rațiune nu se poate țice, că s'a făcut în contra legii. Cu privire la cele 5 scaune patriarhale, sinoadele ecumenice n'au făcut alta, decât a stabilit ordinea lor în respectul onoarei și a anticității. Creștinismul avea însă și mai are să facă noue cuceriri în lumea necerștină, la diferite naționalități, și astfel nu se poate ficsa prin canoane numărul scaunelor patriarhale. S'a înființat din cauze politice sau eclesiastice cutare patriarhie, aceasta nu prejudică întrun nimic canoanelor bisericesci, pentru că ele nu opresc a înființa patriarhate noue.

În special, cu privire la înființarea patriarhiei din Bulgaria, am țic, că aceasta cu atât mai vortos nu poate fi privită abateră dela canoane că aici era vorba numai de recăștigarea independenței, pe care biserica Daciilor o avuse chiar din timpul sinoadelor ecumenice, dela împăratul Iustinian I. Dela încreștinarea Bulgarilor însă și formarea regatului româno-bulgar, biserica romano-bulgară devine un măr de ceartă între patriarhul Romei și cel dela Bostor, și astfel independența ei devine s'primată în mai multe rânduri. Regele Michail (Bogoris) din considerațiuni politice o supune sub jurisdicțiunea Papei. Pe urmă diplomați biantină reusează ca să facă pe Bulgari a se lepăda benevoli de scaunul papal, și a se supune sub jurisdicțiunea patriarhului din Constantinopol.

Di Sturza nu avea decât să citească mai cu mare atenție opera părintelui Gen. Enăcean, și află negreșit că: Conform poziției politice a statului romano-bulgar, biserica românească din dreapta Dunărei, după succesele lui Basiliu Bulgaroctoanul se află aservită patriarhiei de Constantinopol; și de aici apoi mai multe acte ale lui Asan și ale contemporanilor sei, ca să facă din biserica romano-bulgară o biserică independentă și cu totul națională.*) Dacă biserica romano-bulgară era independentă, cum ție dl Sturza, regii Asani n'ar fi fost siliiți ca să stăruiască pentru a o face independentă. Cuvintele arhiepiscopului Demetriu din Achrida pronunțate la încoronarea de împărat alui Teodor Comneanul, în care Demetriu ție „că este autonom“ nu dovedesc cu nimic, că biserica română-bulgară de pe atunci se fie fost independentă. Regele Ioanițiu o supusese deja Papei, singurul arhiepiscopul din Archida nu' obligă de a se supune și el bisericii papale. Pe lângă aceste momente mai trebuie să însemnăm, că Demetriu folosindu-se de împregiurarea anormală, că împăratul bisantin cât și patriarhul Constantinopolului se aflau așezați din cauza cruciaților în Nicheia, și propuse, ca cu încetul să își improprieze autoritatea patriarhală a bisericii de Constantinopol. De unde ușor poate vedea fie cine în ce înțeles se numește pe sine, Demetriu „autonom“. În adevăr pe timpul când se petreceau aceste evenimente, și până la a. 1234, biserica romano-bulgară era supusă în cele administrative bisericii papale, și dignitariul cel mai înalt în biserica romano-bulgară era primatul din Tirnova, instituit de Papa. Când însă regele Ioanițiu, vedea, că Papa nu voiesea a acorda arhiepiscopului din Tirnova rangul de patriarh, condițiunea sub care se unise cu Roma, el își întoarse de loc privirile despre biserica română, căutând ași realiza planul, câștigarea independenței eclesiastice cu înființarea unei patriarhii prin propriile sale puteri; ceea ce se îndeplini numai sub Ioan II Asan la a. 1234. Și astfel autocefalia bisericii române, care încetase dela încreștinarea Bulgarilor, acum se restituie în o nouă formă, a unei patriarhii naționale! Eu n'am ție, că patriarhia din Ternova a fost o recăștigare, ci că prin ea, s'a recăștigat autocefalia bisericii. Scopul principal era, ca biserica romano-bulgară să fie independentă de ori care scaun apostolic; fie independența ei în forma de metropolie autocefală sau în cea de patriarhie, aceasta nu împoartă.

Di Sturza, cu privire la pozițiunea canonică a arhiepiscopilor autocefali, avea o părere cu totul contrară teoriei dreptului canonic oriental. „Un arhiepiscop autocefal, ție dea, are putere de a săvârși toate tainele și sacramentele în biserică, însă este subordonat în cele administrative patriarhului seu etc. De unde a scos dea teoria aceasta, nu știu, căci ea nu se află nici la un canonic oriental. După dreptul canonic oriental, autocefalia oare căruia Arhiepiscop se cuprinde în aceea, că el se alege și se hirotonese de episcopii locali, lucră, în ceea ce privește administrațiunea internă a bisericii, numai prin sinoadele provinciale, fără ca să se mai adreseze către vreunul din patriarhi, și tot odată în casuri obvenite să și judecă de episcopii locali.**) Dacă Arhiepiscopii autocefali ar fi subordinați în cele administrative patriarhului, cum opinează dl Sturza, numirea lor, cu titlul de au-

tocefali, n'ar avea înțeles nici practic. Ei însă se numesc autocefali, pentru că stănt independenți în administrațiunea bisericilor supuse jurisdicțiunii lor.

(Va l urma).

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Cluj, în 12/24 Maiu 1880. În ținea de aci s'a ținut adunarea generală comitatensă. Între obiectele puse la ordinea zilei au fost și decorarea fostului jude comunal din Apahida Zaharie Jucan.

După cetirea ordinului împărătesc președintele contele Eszterházy cu cunoscută elocvență arată meritul acestui bărbat, care în decurs de 25 ani au servit pentru binele comun, și luând crucea de argint a mână o înmanu în numele Maiestății Sale vice-comitelui Gyarmathy, care între aclamări de: „să trăiască“ (éljen) o afige pe peptul acestui bătrân.

A fost o privire rară și însuflețitoare pentru întreaga adunare, vedând lacrimile de bucurie, ce curgea pe fața decoratului bătrân, care își vedea într'un mod atât de onorific remunerată munca ostenelelor sale.

Un astfel de serviciu îndelungat fără de nici o întrerupere, se poate cugeta numai într'un popor blând unde domnesce pacea și buna înțelegere frățească.

Durere însă! că aceasta s'a stricat la poporul din numita comună, încă înainte, cu trei ani prin întrevinerea proselitismului religionar, care a sămănat ura și neînțelegerea între frați.

Este știut, că la ori ce alegere se formează partide, așa și la cea de preot.

Întrevinerea unor bărbați, i—am potea numi misionari, a succes a se duce pe una dintre partide să treacă la „sânta unire“.

M'am fost propus a lăsa să treacă fără urmă victoria glorioasă ce și-au câștigat luptătorii bravi pentru cauza cea „sântă“ desbinând religional-minte pe tată de feciori, pe sorori de frați, ca nu cumva vedându-se faptele lor mărețe, să se prea încreadă, și să cugete, că au făcut ce-va merit pentru înălțarea rangului de canonic, s'au ca să primească „bene merenti“ brăul cel roșu.

Am încungiurat aceasta de oare-ce se vorbește: că între cei culți ar fi un lucru odios a vorbi despre proselitismul religionar, care în giurul acesta merge până la estrem.

Astfel nici că voesc a aminti nimic despre cele ce taie în cele religioare, ci mă mărginesc a înforma pe onorații cetitori despre rēul ce provenind din o astfel de desbinare religioară, amenință existența națională a poporului român în genere, ear în special a celui din această comună.

Comuna din cestiune consistă din 140 familii române și vre-o 30 jidane.

Timpurile vitrige, ce ca nori grei s'au lăsat peste soartea poporului român și l'au ținut în întunecime au dispărut și lăsară în urmă și lumina care accepta deșteptare tot ce mai are viață. Semn de viață a dovedit și poporul din numita comună, căci pe lângă toate greutățile ce l'apesa s'a îngrit și aibă școală, din care revarsă lumina și învățătorii, care se răspândesc lumina. Firesc că aceea școală și învățămentul într'ensă au fost într'o stare primitivă, ca la mai multe din școlile noastre. Providența însă s'a îngrit, ca acea stare durezoasă să se delăture prin întrevinerea zeloasă a preotului actual gr. or. care salariul cel neînsemnat învățătoresc de 60 fl., l'a urcat l'a considerată

sumă de 160 fl.; a renovat școala și au prevedut-o cu învățătorii calificați.

Ce folos! căci începându-se învățămentul, abia au frecuat școala 30 până în 40 copii, ear cealaltă au fost reținuți sub cuvânt „că sunt uniți și nu trebuie să și trimită copii în școala neuniților“. Și de unde această închipire rețetă a poporului, decât din îndemnul Reverend. d-n protopop unit din Cluj Gavrilă Pop fiul nu demult în d-l repausatului preot gr. or. din Barei — care în calitatea sa de comisariu, cu ocaziunea investigării comisiunii micste, au cerut protocolarmente: „ca pruncii celor trecuți la sânta unire dela 7—18 ani matricularmente să se separe și să fie instruiți separat din punct de vedere religioară“.

Se înțelege de sine (?), că aceste dorințe a d-niei sale, s'a și dat loc prin sentența înaltului ministriu reg. unguresc.

Acuma se nasce întrebarea, instruat-s'au acei prunci după pofta dlui protopop au ba? Respunsul e ușor îndată ce vom cugeta la astfel de crestini trecători, cari și părăsesc legea pentruca toate să le vină de-a gata, bună oară cum li s'a promis, când au fost seduși: a trece la sânta unire. Atunci câte verși uscate toate li s'au promis, dar de școală și învățătorii n'a fost nicăiri nici o pomână și așa bieții au fost siliiți să se tērguească cu popa să le învețe copii. Se poate cugeta, ce necaz au fost pe acel preot vedându-se constrins a lua asupra și sarcina de a înveța pruncii într'o căscioară ruinată, în carea abia încăpea dēnsul cu familia. Așa tērgul au rămas tot tērg, în faptă însă nu s'a realizat nimic.

Să vedem ce s'a întemplat cu instruarea la cei „neuniți“.

Pruncii lor au umbat în amintitul număr cam nereglat din cauza gerului mare, ce au domnit, dar mai cu samă din cauză, că dacă erau părinții constrâși să și trimită pruncii la școală țieau: ne vom face uniți și acolo nu ne va cerca nime de școală și de plata învățătorului.

De aicea a provenit, că constringându-l directorul local prin deregătoria politică, numitul d-n popu a întrevinut să nu i pedepsească pe ai sei, sau deși li va pedepsi, să se întemple în favoarea edificăndei școli unite. Vedând deregătoria politică cum stă lucrul, a făcut bine și a pus cauza la o parte și n'a întreprins nici o pedepsire.

Ce o fi ție cei ce se bucură de fructul acestor felii de desbinări, se poate sci.

Între astfel de împregiurări dintre 140 prunci obligați de a frecuenta școala deabia, s'au instruat 40 de inși, ear cei 100 au ramas fără a fi învățat barem „Tatăl nostru“.

Căți vor fi de acestia la număr într'o diecesă sau archidieceasă în care sute de comune vor fi binecuvântate cu darul proselitismului religioară?!

Se fim dar conșcincioși! Se ne întrebăm șoapta inimii noastre, dacă ne va spune ea cu sinceritate, mai este oare modru ca între astfel de împregiurări să putem scoate pe bietul popor din întunecimea cea amară în care se rețesece?!

Să ne amărăm atunci, când vedem pe astfel de conducători, cari ar fi chemați să lucre pentru luminarea și înaintarea poporului, cari se folosesc de nescința lui și lucră pentru reușirea intereselor lor private.

Să ne mirăm atunci, când cetim prin diare, că se denumesc un cutare vicariu epesc gr. cat. care periclitează interesele eclesiastice și sociale; sau că se află atari mameluci români, cari lasă să între preot străin la popor curat românesc?!

Să ne doară atunci! când ne aducem aminte de legile aspre, care

impun limba străină, în locul limbei noastre celei dulci?!

Nu! nu este modru! nu este mirare! nu ne fie amar! nu ne cuprindă durere atunci, când vedem și scim, că astfel de întemplantate fatale numai și numai sub masca și prin conlucrarea unor astfel de buni conducători ai poporului au putut și pot să se nască.

Fiene dar de înveț! nu ne doară așa amar, când ne vin astfel de lovituri grele asupra sorții noastre, căci putem sci, că nu ne provin atât din partea celor ce cantă să ucidă trupul cât din partea celor ce vor să peardă și sufletul.

Nr 55 C. R. 1880.

Convocare!

„Proiectul statutelor reuniunii învățătorilor rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului subternute pe calea consistoriului diecesan din Caransebeș din partea subsemnatului presidiu cu data 18/30 Decemvrie 1878 Nr. 223 înaltului regim spre aprobare, s'a retrimis din partea acestuia prin înaltă ordinațiune dto 23 Faur Nr. 21766 spre a se completa cu unele modificări comunicate cu acest presidiu prin hârtia consistorială dto 30 Martie Nr. 90 S.

Comitetul susnumitei reuniuni în ședința sa ordinară ținută 14/26 Aprilie a. c. având în vedere necesitatea de a mijloci reuniunii aprobarea statutelor pe timpul, când se va ție adunarea generală ordinară de acest timp, sub Nr. prot. 7 pe baza §. 22 din statut a decis: ținerea unei adunări generale extraordinare, la Bocșa montană, pe ținea de 22 Iunie st. v. a. c. la 11 oare antemeridiane, adecă după finirea sântei liturghii și a chemării duhului sânt, spre scopul de a pertracta modificările făcute de staverirea definitivă a statutelor.

Deci dacă subsemnatul presidiu prin aceasta convocă adunarea generală extraordinară mai susatinsă la timpul determinat, invitându-se cu toată onoarea a participa toți membrii reuniunii și cu deosebire cei ordinari, în interesul cărora e de lipsă, ca să se mijlocească cât mai în grabă aprobarea statutelor.“

Dat din ședința comitetului reuniunii învățătorilor rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului la Bocșa montana la 14/26 Aprilie 1880.

Stefan Antonescu m. p., Ioan Marcu m. p., președ. reuniunii notariu.

Varietăți.

* (Esamen public). Ni se scrie din Talmaci: Duminecă în 11 Maiu s'a ținut în comuna noastră esamenul public cu 92 elevi și eleve. La esamen am fost norocoși de a vedea în mijlocul nostru pre onor. d-n protopop. Moise Lazar, pre d-l inspector reg. Emil d. Trauschenfels, preoții locali, vre-o câți-va d-ni din comunele vecine precum și pre toți părinții pruncilor și pruncelor. Respunsurile dela ambe seceale au fost multămitoare. Cu deosebire esericiul corporal împreunat cu un asalt asupra ređutei Grivița, care era zidită în curtea școlii de elevi, ne-a surprins pre toți așa încât d-l inspector reg. adese, și de repește ori și-a esprimat mulțămirea și lauda asupra activității dlui învățătoriu Ioan Banciu; ne bucurăm dare de astfel de scene. I mulțămim în sfârșit Părintelui Protopop, i mulțămim d-lui Inspector reg. că ne-au onorat cu prezența, i mulțămim on. public, și în fine d-lui învățătoriu Banciu, căci în decurs de 3 ani de când servese la noi în comună toate 3 esamenele au fost lăudate și îmbrucuroare.

* (Maial). Sâmbătă a avut loc maialul tinerimei dela gimnasiul ev. de aici și al școlilor ținătoare de a-

*) „Crestin in Dacia“ p. 196.

**) Balsam. comm. in can. 2. II. și can. 8. III.

cest gimnasiu. Timpul a fost foarte favorabil și multime multă a împopulat Dumbrava cu deosebire după ameați în acea zi.

* Eri a avut loc maiatul tineriei dela gimnasiul de stat.

* (Petrecerea sodalilor români de aici) din 3 Mai a trecut de mult; cu toate acestea ea merită a nu fi trecută numai așa cu vederea. Ea a intrunit și de astădată un public numeros din toate naționalitățile la o petrecere cordială, care a fost înimată și a durat până târziu după mezul nopții.

* (Reserveciile) în acest an sunt conchetați la serviciul de arme numai pe 13 zile, începând cu 1 Iunie n. a. c. pe când până acum serviciul ținea 4 săptămâni. În acest an sunt conchetați feciorii așezați în anii 1871, 1873 și 1875.

* (Biletele de vênat) atât cele din anul trecut 1879 cu termenul până în finea lui Iulie a. c. dacă se cere de respectivii interesați reînnoirea lor, cât și acele, cari se vor da întâiași dată pe al 2-lea semestru al anului c. cu valoarea până în finea lui Decembrie 1880 în urma unui cerculariu al ministrului de finanțe au se fie înzestrate cu un timbru de 6 fl. v. a. Blanchetate sunt violete.

* (Cas de moarte). Conte Zichy-Ferari fost secretariu de stat în ministerul reg. ung. de interne a murit în 28 Mai n. în urma ranei căpătate în duelul ce l'a avut cu contele Károlyi Luni în 24 Mai n.

* (Foc). În noaptea spre 17 Mai n. a ars comuna Pichnyc din comitatul Zemplin toată. Miseria oamenilor din această comună prăpădită, ăice, că nu se poate descrie.

* (Milo în Tulcea). După cum ne spune „Alegătorul“ din Bucuresci, „Betrânul nostru artist comediant d. Matei Millo, s'a dus în Dobrogea.

Dsa va da acolo o serie de reprezentațiuni din atrăgătorul seu repertoriu, apoi se va întoarce ear în Bucuresci.

* (Brutalitate rusească). Fica unii funcționari din Tulcea mergând pentru ăilele de vacanță la nesce rudenii în Basarabia și-a luat cu sine și unele cărți românesci. La frontieră înșe oficialii rusești i-au luat aceste cărți și le-au aruncat în Dunăre.

* (Impărțirea) Bulgariei în 21 districte s'a hotărât prin adunarea națională bulgară.

* (Desgropări archeologice). Comisunea pentru monumente din Pesta printr'un comitet ales ad hoc a statorit patru puncte în giurul Buda-Pestei, unde zace încă subt pământ vechiul „Aquincom“.

* (O călătorie cu velociped) va întreprinde un locuitor din Szeniçe, carele acum se află în Londra. Acesta voiesce să plece din Londra în ăilele dintăiu ale lui Iunie și trecând cu naia dela Dover la Ostende se pune apoi pe velociped și călătorind peste Brussel, Colonia, Nürnberg, Linz și Viena ajunge în Buda-Pesta. Călătoriul s numesce Iván Zmertych, care în acest mod călătorește pe un drum lung de 1200 miluri engleze numai în 21 de ăile.

* (Postă de mâte). În Luic după cum anunță un jurnal olandez s'a făcut incercarea, a se espeda epistole cu mâte. Având această incercare succes, oamenii din Lnic se ocupă cu planul, a înființa pentru satele învecinate o comunicație postală regulată cu mâte.

* (Testament curios). Un locuitoriu din Nagy-saros cu numele Schwarz înainte de sinuciderea sa a dispus prin testament, că familia aceluia, care din orice motiv ar veni în poziția silită, de-a omori un Jidan, să capete suma de 1000 fl. v. a.

* (Diare iesuitice) În Paris s'a constituit o societate cu un capital de 3 milioane franci, care are de scop, a redigia în Paris o foaie franceză și în Roma una italiană spre apărarea iesuitorilor.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 31 Mai n. Imperatul a plecat a seară la 8 oare la Praga.

BudaPesta, 31 Mai n. Comisiunea finanțială a amânât desbaterea proiectului privitoriu la impozitul pe zachar. Comisiunea de comunicațiuni a accepta proiectul de lege privitoriu la drumul de fer BudaPesta-Semlin.

Roma, 31 Mai n. Depretis a spus pe masa camerei un proiect de lege electorală. Camera a hotărât a desbate proiectul înainte de ferii.

Un articol din „Voce verita“ ăice: Papa n'a putut incuviința proiectul bisericesc prusian. Concesionile cuprinse în proiect sânt neînsemnate și dependente de voiața presidenților superiori și a ministrilor. Nici un catolic nu poate accepta un astfel de proiect la din contră cade sub pedepsele cu cari sânt amenințați.

Paris, 31 Mai n. Köchlin, cumnatul prefectului de poliție Andrien, provoacă pe Rochefort la duel.

(Mulțămită și cuitare publică) se aduce din partea comitetului parochial Hurez comitatul Făgărașului marinimoșilor contribuitoari pentru biserica lipsită. P. T. d. ni frați Stănescu, Brașov pentru un dar de 50 fl. v. a., Dumitru Eremias Brașov pentru un dar de 20 fl. v. a. (Va urma).

Bibliografie.

Convorbiri literare. Anul XIV — Nr. 2 (1 Mai 1880 st. v.)

Sumariu: Două scrieri asupra lui Mihaii Viteazul. Bălcescu și Teutschländer de A. D. Xenopol. — Faust, trad. în versuri de V. Pogor (urmare). — Corespondența dintre V. Alecsandri și Ioan Ghica. (II). — Aforisme, (compuse într'un cerc literar din Bucuresci). (urmare). — Cui-bul Coteveilor, narațiune de Al. Gr. Șuțu — Raportul d. lui T. Maiorescu către Academia, relativ la ortografia română. — Ad Galatheaen, (după Horațiu), poezie de D. C. Ollănescu. — Parfumată Violele, poezie de N. Volenti. — Bibliografie. — Cor-spondență.

Albina Carpaților. Tomul IV — No. 15 (15 Mai 1880 st. v.)

Sumariu: Test: Dina, novelă originală (continuare). — Vechiu și Nou, lui Attilio Hortis de Onorato Ocioni, traducere din italiana de H. Rheinstein. — Sătenii, vovdeli național în 4 acte, de Alecsandru P. Petrin (continuare). — Melancolie, poezie de Al. I. Hodoș. — Usturoiul la poporul român, de S. F. Marian. — Mostre de dialectul macedo-român: Fecior-mușat cu perlu de Chrissafe. — Varietăți, Bibliografie, Găcitură de Șach. — Ilustrațiuni: Curățirea stradelor în orașele mari. — Idilă. — Pe copertă: Cronica, Anunciuri.

Economic.

Sibiuiu 28 Mai n. Pro hectorită: Grâu 8.50-9.50; grâu s'ăcărui fl. 7-8; s'ăcărui fl. 5.60-6; Orz fl. 4.60-5; Ovăs fl. 3.60-4. Cucuruz fl. 4.60-5; Mălaiu fl. 6-7; Cartofi fl. 2.50-3; Sēmănță de cānepă fl. 8-9; Mazere fl. 7-8; Linte fl. 12-13; Fasole fl. 6-7 Pro 50 chilo: Făină de păne fl. 8; Slăniță fl. 37-40; Unsoare de porc fl. 35-40; Săbrut pro 50 chilo fl. 16-; Săde de luminări fl. 24-25; Luminări desău 50 chilo fl. 28-29; Săpun fl. 20-21; Fân 50 chilo fl. 1.05-1.15; Cānepă pro 50 chilo fl. 16-18. Lemne vërtoase de foc pro metrucub fl. 3.50 Spirit pro grad 65-60 cr. Carne de vită 44-46 cr.; Carne de vișel 45-50 cr. carne de porc 50-54 cr.; carne de berbec 44-46 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Medias, 27 Mai n. Pro hectorită: Grâu fl. 7.80-8.20; Grâu s'ăcărui fl. 6.40-7; S'ăcărui fl. 4-4.70; Ovăs fl. 3.50-3.75; Cucuruz fl. 4.50-4.60; Sēmănță de cānepă fl. 6.50-7; Fasole fl. 6.00-7.40; mazere fl. —; Cartofi fl. 2-2.50; Fân fl. 2.30-2.50; cel vechi; cel nou fl. —; Cānepă fl. 34-37; Slăniță pro 100 chilo fl. 70-; Unsoare de porc fl. 70-; Săde de luminări fl. 40-60; Spirit pro grad cr. 11 1/2; carne de vită pro chilo 44 cr. carne de porc 52-54 cr. carne de vișel 44-50 cr. carne de miel (intreg) fl. —; ouă 7 de 10 cr. și țergul de aji a fost slab cerceat, poste pentru lucrurile grămădite de câmp. Timpul excelent.

Arad, 22 Mai n. Pro hectorită: grâu fl. 11-12.25; s'ăcărui fl. 9-9.25; orz fl. 7.50-8; ovăs fl. 7-7.25; cucuruz fl. 6.50-7; vinuri fl. 7-8 Spirit en gros fl. 32.75, fără vas, en detail fără vas cu fl. 33.50; și cu vas cu tot cu fl. 35.75 per 100 litre %.

Sibiuiu 19/5 1880. (Înviniuri comerciale). Comuunicația austro ung. cu România se bucură — după cum se plānge „Pester Lloyd“ — de cele mai mari vechiațiuni din partea oficioilor vamale românesci, cari mai la fie-cere articlu de esport îi opun cele mai miraculese pedeci și greutăți spre a detrage în modul acesta comerțului liberata garantată. Din când în când din partea esportorilor nostri, se ivesc plāngeri cari se referesc mai la fie-cere articlu și deabia s'a delăturat prin intervenția guvernului austriac o jalbă, se ivesce de loc alta nouă cu același drept și din asemenea motiv. Cine nuși aduce aminte de jeliurile asupra tractăriei mărfurilor de fer, asupra transportului de saci goli spre umplerea lor cu bucatele cumpărate în România? Asemenea se întempea de curând, că oficioii vamali în Bucuresci a încassat o vană de aproape 240 franci după un esport de sticle unguresci, așa dară mai mult ca 25% din preț, precând pe temeiul convenției comerciale deșl mărfuri de sticlă ordinară sânt de a se vānuși ad valorem, vama totuși nu poate trece peste 7% din suma facturii. După cum sūtem informați și prin o scrisoare din Bucuresci, la vānușirea mărfurilor de sticlă austro ung. se procede în România cu un astfel de arbitriu, încât a ducerea acestor mărfuri este aproape imposibilă. (Dacă sūnt aceste informațiuni drepte sau ba, asteptăm deslușiri din partea fraților din România, cari sūnt prin inviniurile lui „P. L.“ în prima linie atacați. Dealtmătreala ar face foarte bine și „Pester Lloyd“, când și-ar biciui purtarea condamnable și foarte păgubitoare a ampioiților unguresci pe la vāmurile din granița României. Red.)

Bursa de Viena și Pesta din 29 Mai 1880

Table with 3 columns: Item, Viena, Pesta. Includes entries like Renta de anr, Emisiune de oblig., Obligațiuni ungue, etc.

Extras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitățiuni: în 16 Iunie imob. lui Iosif Rus sen în Sopor; în 18 Iunie și 19 Iulie imob. lui Iosif Bernat în Cical de sen; în 15 Iunie și 15 Iulie imob. Margarethei Dugassi în Cluj (trib.); în 5 Iunie imob. lui Ioan Gazda în Alba-Iulia; în 30 Iunie imob. lui Toma Harăgus în Metegădi; în 5 Iulie imob. lui Teodor Cosma în Drămbar (trib. Alba-Iulia); în 14 Iunie și 14 Iulie imob. lui Francisc Herdigen în Aiud (judec. cerc.); în 29 Iulie imob. Anei Cānda în Reci (trib. Sibiuiu); în 23 Iunie și 23 Iulie imob. soției lui George Tarkanyi în Cluj (trib.); în 30 Iunie imob. lui Dinu Popescu în Tăteu (trib. Alba-Iulia); în 13 Iulie imob. Emiliei Rudolf născută Heerlich în Sibiuiu (trib.); în 21 Iunie imob. rēmasului după Ludovic Ma-

gyari în Adamuș (judec. cerc. Sān Mărtin); în 5 Iunie imob. soției lui Alecsie Kovács în Codmenis și Lozna (trib. Dej); în 22 Iunie și 22 Iulie imob. rēmasului după Ladislau Biro în Inac (trib. Cluj); în 16 Iunie și 16 Iulie imob. rēmasului după Teodor Grippa în B. Tiba și B. Bistrița (judec. cerc. Năsăud); în 23 Iunie și 4 Aug. imob. lui Benedict Bereczki în Hurosherec (trib. M. Oșorheiu); în 12 Iunie și 12 Iulie imob. lui Michail Hensel în Fianul de Iulie (judec. cerc. Sebes); în 16 Iunie și 16 Iulie imob. lui Iosif Kremer în Sighisoara (judec. cerc.); în 30 Iunie imob. lui Ieronim Albini în Cut (trib. Alba-Iulia); în 25 Ianie și 26 Iulie imob. Iulianei Györffy în Ciunfaia (trib. Cluj); în 1 Iulie imob. lui Pișta Nyela în Corus; în 21 Iunie și 21 Iulie imob. massei concursuale după Carol Fenyes în Vêrtej; în 23 și 24 Iunie apoi în 23 și 24 Iulie imob. aceluiași în Vêrtej (judec. cerc. Székelyhíd); în 17 Iunie și 17 Iulie imob. lui Ladislau Bartha în Boroshen (judec. cerc. Sāngiors); în 7 Iunie imob. lui Vasilie Ilea în Sānta Mărie (judec. cerc. Huedin).

Anunțiu

pentru neguțatoria subscrisului, care constă din mărfuri curente, mode și manufactură se caută ca

învățcel

un tînăr cu purtare morală bună, absolut cel puțin de două clase reale sau gimnasiale.

Tinerii de stare materială mai miseră vor fi prevăduți pre lângă victuale, și cu îmbrăcăminte.

Doritorii de a se aplica ca învățceli au a se adresa la subscrisul pînă în 20 Iulie st. n. 1880.

Abrud st. n. 28 Mai 1880.

Dionisiu Balossu, comerciant.

[29] 1-6

Anunțiu.

Un bărbat versat în toate afacerile administrative politice, judiciare și financiale, — computist aprobat, cu o purtare morală, solidă și nepătăată, do vadă despre toate aceste, testimoniile ce le posedă la mână atât în privința sciinței, cât în toată privința, — caută un post d. e.

- 1. Computist sau revisor la unele fonduri publice sau fabrici. 2. Ca director la un dominiu, fiind perfecționat și în afacerile economice. 3. Sau ca administrator la unele magazine, etc.

Acela vorbesce și serie limba română și germană, e de religia greco-orientală.

Oferte în această privință primesce Redacțiunea „Telegrafului Român“ în Sibiuiu. [26] 3-3

Nr. 2512 pot. 1880.

[27] 2-3

Publicațiune.

Casa proprie a urbei Sighisoara sub Nr. 20 în strada Măcelarilor în Sibiuiu așa numită „curtea Sighisoarei“ după ce înaltul ministeriu reg. ung. de interne a aprobat conclusiunea comunei cetățene la această referitoriu, se va vinde din mână liberă prin licitațiune.

Această licitațiune se va efectui Luni în 14 Iunie și în cas necesaru Joi în 15 Iulie a. c. în această casă spre stānga dela poarta intrării în partere, începēndu-se totdeuna la 10 oare ant. merid. Prețul strigării este 10,000 fl. v. a. Oferte sub acest preț la prima licitațiune nu se acceptează. Voitorii de a licita au să depună 5% din prețul strigării ca vadu.

Până la începerea licitațiunii se vor primi și oferte în scris, cari vor conține tot odată și vadul. Condițiunile celelalte de licitațiune se pot acuira dela subscrisul oficioii și dela economul casei însăși.

Sighisoara în 10 Mai 1880.

Magistratul cetățean.